

Obsah

ÚVOD.....	10
I TEORETICKÁ VÝCHODISKA A RÁMEC	15
1 Základní charakteristika cílové skupiny	16
1.1 Žák se speciálními vzdělávacími potřebami a podpůrná opatření.....	16
1.2 Žák s mentálním postižením – charakteristika a terminologické vymezení	19
1.3 Symptomatologie mentálního postižení	23
1.4 Ukončování povinné školní docházky a hledisko vývoje osobnosti žáka	24
1.5 Žák se souběžným postižením více vadami	28
1.5.1 Klasifikace kombinovaného postižení a modely přístupu.....	29
1.5.2 Mentální postižení a další možná přidružená postižení	30
2 Základní vzdělávání a ukončování povinné školní docházky	32
2.1 Základní vzdělávání a právní aspekty.....	32
2.2 Vládní strategie a kurikulární politika s přihlédnutím na vzdělávání žáků se SVP.....	33
2.3 Rámcový a školní vzdělávací program.....	39
2.3.1 Rámcový vzdělávací program pro obor vzdělání základní škola speciální	39
2.3.2 Školní vzdělávací program a zásady zpracování u cílové skupiny žáků.....	40
2.4 Pojetí, cíle a zásady základního a speciálního vzdělávání	42
2.4.1 Pojetí, cíle, zásady speciálního vzdělávání.....	43
2.4.2 Žáci se středně těžkým mentálním postižením	43
2.4.3 Žáci s těžkým a hlubokým mentálním postižením	44
2.4.4 Žáci se souběžným postižením více vadami	45

2.5	Možnosti a formy plnění povinné školní docházky u cílové skupiny	48
2.6	Hodnocení výsledků vzdělávání a ukončování základního vzdělávání	49
2.6.1	Slovní hodnocení.....	51
2.6.2	Splnění povinné školní docházky a doklad o dosaženém stupni vzdělání	56
3	Poradenství, vybraná zařízení sociálních služeb	58
3.1	Vymezení pojmu poradenství	58
3.1.1	Poradenství v oblasti pomáhajících profesí a školní poradenství.....	60
3.1.2	Poradenské služby na úrovni školy.....	63
3.1.3	Školská poradenská zařízení.....	67
3.1.4	Sociální poradenství	75
3.1.5	Poradenské aktivity v oblasti státní správy a ve zdravotnictví	80
3.2	Vybraná zařízení sociálních služeb – jejich základní atributy	83
3.2.1	Zásady a účel poskytování sociálních služeb.....	83
3.2.2	Podmínky poskytování sociálních služeb a povinnosti poskytovatelů sociálních služeb	85
3.2.3	Registr poskytovatelů sociálních služeb.....	87
3.2.4	Smlouva o poskytování sociálních služeb a důvody vedoucí k odmítnutí smlouvu uzavřít	87
3.2.5	Sociální pracovník v zařízení sociálních služeb	89
3.2.6	Individuální plánování v sociálních službách.....	89
3.2.7	Vybraná zařízení sociálních služeb a deskripce jejich základních činností	93
4	Období ukončování povinné školní docházky a plánování přechodu	96
4.1	Úvod do problematiky	96
4.2	Plánování přechodu a jeho vymezení	98
4.2.1	Individualizovaný plán přechodu	104
4.2.2	Přechodové domény.....	104
4.2.3	Fáze plánování přechodu.....	106
4.3	Vybrané přístupy a principy v procesu plánování přechodu.....	108

4.3.1	Na osobu zaměřený přístup a Plánování zaměřené na člověka	108
4.3.2	Zapojení důležitých osob do procesu plánování	111
4.3.3	Diagnostické nástroje, techniky a metody práce	112
4.4	Plánování přechodu v zahraničí – krátký exkurz do Velké Británie	118
4.4.1	Anglie	120
4.4.2	Wales	126
4.4.3	Severní Irsko	128
4.4.4	Skotsko	129
II EMPIRICKÁ ČÁST		133
5	Cíle práce, výzkumná otázka a hypotézy	134
6	Metodický rámec výzkumu	138
6.1	Etické aspekty výzkumu	140
6.2	Zkoumaný soubor	141
6.3	Triangulace	147
6.4	Sběr dat	148
6.4.1	Polostrukturovaný rozhovor	148
6.4.2	Skupinová diskuse	149
6.4.3	Dotazník	150
6.5	Analýza dat	153
6.5.1	Analýza kvantitativních dat	153
6.5.2	Analýza kvalitativních dat	154
7	Výsledky	155
7.1	Výsledky kvantitativní části výzkumu	155
7.1.1	Sociodemografické charakteristiky respondentů a další údaje	156
7.1.2	Žák a řešení problematiky ukončování povinné školní docházky	161
7.1.3	Možnosti spolupráce a informovanosti třídních učitelů a sociálních pracovníků v kontextu přechodu žáků ze škol do zařízení sociálních služeb	165

7.1.4	Vysvědčení jako zdroj informací pro práci v zařízení sociálních služeb.....	173
7.1.5	Koordinátor plánování přechodu jako případný garant procesu plánování přechodu.....	180
7.1.6	Plánování přechodu – zdroje pro práci třídních učitelů a sociálních pracovníků.....	187
7.2	Výsledky kvalitativní části výzkumu.....	190
7.2.1	Kategorie čas.....	190
7.2.2	Kategorie informovanost.....	197
7.2.3	Kategorie plánování přechodu.....	207
7.2.4	Kategorie koordinátor plánování přechodu.....	213
8	Diskuse.....	222
8.1	Limity studie.....	241
8.2	Doporučení pro praxi.....	243
	Závěr.....	246
	Seznam bibliografických citací.....	248
	Seznam tabulek, grafů, obrázků a schémat.....	268
	Seznam zkratk.....	272
	Seznam příloh.....	274
	Příloha 1 Vzor tiskopisu vysvědčení pro základní školy speciální.....	275
	Příloha 2 Dohoda o spolupráci.....	277
	Příloha 3 Informovaný souhlas.....	278
	Příloha 4 Dotazník (třídní učitel/učitelka).....	279
	Příloha 5 Dotazník (sociální pracovník).....	284
	Summary.....	293
	O autorovi.....	295
	Z recenzních posudků.....	297